

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้สำหรับผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรับความรู้เรื่องสังคมแห่งการเรียนรู้ของบุคลากรสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สำหรับผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตอนที่ 4 ผลการทดลองใช้ และประเมินชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้สำหรับผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ในการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้สำหรับผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ปรากฏดังตารางที่ 2 - ตารางที่ 4

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร กศน.จังหวัดและระดับอำเภอ

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน(N=36)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	19	52.0
หญิง	17	47.2
อายุ		
25 - 30 ปี	-	-
31 -35 ปี	1	2.8
36 - 40 ปี	2	5.6
41 - 45 ปี	5	13.9
46 - 50 ปี	6	16.7
51 - 55 ปี	17	47.2
56 - 60 ปี	5	13.9
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	-	-
ปริญญาโท	34	94.4
ปริญญาเอก	2	5.6
ตำแหน่งในปัจจุบัน		
ผอ.ศูนย์ กศน.จังหวัด	12	33.3
ผอ.ศูนย์ กศน.อำเภอ	24	66.6
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
ต่ำกว่า 1 ปี	1	2.8
1 - 3 ปี	1	2.8
3 - 5 ปี	1	2.8
5 - 10 ปี	14	38.9
10 ปีขึ้นไป	19	52.8

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้บริหาร กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ เป็นเพศชาย(ร้อยละ 52.0) และเพศหญิง(ร้อยละ 47.2)ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่(ร้อยละ 47.2) มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 51-55 ปี รองลงมาคือมีอายุอยู่ในช่วง 46-50 ปี ในด้านระดับการศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.4)

จบการศึกษาระดับปริญญาโท รองลงมาคือระดับระดับปริญญาเอก สำหรับตำแหน่งในปัจจุบันส่วนใหญ่(ร้อยละ 66.6) ดำรงตำแหน่ง ผอ.กศนอำเภอก และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งส่วนใหญ่(ร้อยละ 52.8) ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของนักวิชาการ กศน.จังหวัด

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน(N=48)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	17	35.4
หญิง	31	64.6
อายุ		
25 - 30 ปี	36	75.0
31 -35 ปี	7	14.6
36 - 40 ปี	2	4.2
41 - 45 ปี	-	-
46 - 50 ปี	-	-
51 - 55 ปี	3	6.3
56 – 60 ปี	-	-
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	22	45.8
ปริญญาโท	23	49.9
ปริญญาเอก	3	6.3
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
ต่ำกว่า 1 ปี	-	-
1 – 3 ปี	29	60.4
3 – 5 ปี	7	14.5
5 – 10 ปี	8	16.6
10 ปีขึ้นไป	4	8.3

จากตารางที่ 3 พบว่านักวิชาการ กศน.จังหวัด ส่วนใหญ่(ร้อยละ 64.6) เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่(ร้อยละ 75.0) มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 25-30 ปี รองลงมาคืออยู่ในช่วงระหว่าง 31-35 ปี สำหรับระดับการศึกษาส่วนใหญ่(ร้อยละ 49.9) จบการศึกษาระดับปริญญาโท รองลงมาคือระดับปริญญาตรี และมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งส่วนใหญ่(ร้อยละ 60.4) อยู่ในช่วงระหว่าง 1-3 ปี

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปฏิบัติงานกศน.ระดับอำเภอและตำบล

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน(N=264)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	71	26.9
หญิง	193	73.1
อายุ		
25 - 30 ปี	36	13.6
31 -35 ปี	45	17.0
36 - 40 ปี	60	22.7
41 - 45 ปี	44	16.7
46 - 50 ปี	27	10.2
51 - 55 ปี	37	14.0
56 - 60 ปี	15	5.7
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	226	85.6
ปริญญาโท	38	14.4
ปริญญาเอก	-	-
สถานที่ปฏิบัติงาน		
กศน.อำเภอ	120	25.0
กศน.ตำบล	144	75.0
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
ต่ำกว่า 1 ปี	6	2.3
1 - 3 ปี	38	14.4
3 - 5 ปี	66	25.0
5 - 10 ปี	60	22.7
10 ปีขึ้นไป	94	35.0

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ปฏิบัติงาน กศน.ในระดับอำเภอและตำบลส่วนใหญ่(ร้อยละ 73.1) เป็นเพศหญิง แต่ละช่วงอายุมีจำนวนใกล้เคียงกัน สำหรับช่วงอายุระหว่าง 36-40 ปีมีมากที่สุด

(ร้อยละ 22.70) รองลงมาคืออยู่ในช่วงระหว่าง 31-35 ปี สำหรับระดับการศึกษาส่วนใหญ่(ร้อยละ 85.6) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาคือระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่(ร้อยละ 75.0) ปฏิบัติงานที่ กศน.ตำบล และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งส่วนใหญ่(ร้อยละ 35.0) ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปรองลงมาคือทำงานอยู่ในช่วง 3-5 ปี

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรับความรู้ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ผลการตอบแบบสอบถามมีดังนี้คือ กลุ่มผู้บริหาร ปรากฏดังตารางที่ 5- 10 กลุ่มนักวิชาการ ปรากฏดังตารางที่ 11 - 20 และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานปรากฏดังตารางที่ 21 - 30

ตารางที่ 5 ความสำคัญของสังคมแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ

ความสำคัญของสังคมแห่งการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็น	4.45	1.07	มาก
2. ผู้บริหารหน่วยงานการศึกษานอกระบบควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้	4.25	1.02	มาก
3. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้	4.04	.94	มาก
4. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบควรช่วยพัฒนาชุมชนที่ตนดูแลให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	3.97	.97	มาก
5. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบควรสามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องสังคมแห่งการเรียนรู้ได้	3.95	1.05	มาก
6. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบควรส่งเสริมให้ประชาชนช่วยพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้	3.93	.90	มาก
เฉลี่ย	4.10	.20	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร กศน.จังหวัดและ กศน.อำเภอ ที่มีต่อความสำคัญของสังคมแห่งการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.10) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่การพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็น รองลงมาคือผู้บริหารหน่วยงานการศึกษานอกระบบควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบควรมีความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ตามลำดับ

ตารางที่ 6 การเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหาร กศน.จังหวัดและกศน.อำเภอ

การได้รับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
เคยได้รับความรู้	31	86.11
ไม่เคยได้รับความรู้	5	13.8

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้บริหาร กศน.จังหวัดและอำเภอ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.11) เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้

ตารางที่ 7 วิธีการที่ผู้บริหาร กศน.จังหวัดและกศน.อำเภอ เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้

วิธีการที่เคยได้รับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
การอบรม	25	52.1
หนังสือ	24	50.0
แผ่นปลิว/แผ่นพับ	8	16.7
อินเทอร์เน็ต	35	72.9
วิทยุ	2	4.2
โทรทัศน์	15	31.3
CD/VCD	2	4.2

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้บริหาร กศน.จังหวัดและอำเภอ ส่วนใหญ่เห็นว่าเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้จากอินเทอร์เน็ต(ร้อยละ 72.9) รองลงมาคือจากการอบรม และจากหนังสือตามลำดับ

ตารางที่ 8 ความต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหาร กศน.จังหวัดและอำเภอ

ความต้องการความรู้	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ความต้องการรับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้เพิ่มเติม	4.30	.58	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่าผู้บริหารกศน.จังหวัดและอำเภอ มีความต้องการรับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้เพิ่มเติมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.30$)

ตารางที่ 9 การเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงาน กศน. ในระดับอำเภอ และตำบลตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กศน. จังหวัดและ กศน. อำเภอ

การได้รับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
เคยได้รับความรู้	31	91.6
ไม่เคยได้รับความรู้	3	8.3

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้บริหาร กศน. จังหวัดและ กศน. อำเภอ มีความเห็นว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.6) ผู้ปฏิบัติงาน กศน. ในระดับอำเภอและตำบล เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้

ตารางที่ 10 ความต้องการรับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กศน. จังหวัดและ กศน. อำเภอ

ความต้องการความรู้เพิ่มเติม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ความต้องการรับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้เพิ่มเติม	4.27	1.12	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้บริหาร กศน. จังหวัดและ กศน. อำเภอ เห็นว่าผู้ปฏิบัติงาน กศน. ในระดับอำเภอและตำบล ควรได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$)

ตารางที่ 11 ปัญหาการได้รับความรู้เรื่องสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงาน กศน. ในระดับอำเภอ และตำบลตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กศน. จังหวัดและ กศน. อำเภอ

ลักษณะของปัญหา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ยังขาดผู้ให้ความรู้ในเรื่องนี้อย่างจริงจัง	4.60	.64	มากที่สุด
2. ยังไม่มีหนังสือหรือเอกสารเผยแพร่ความรู้ในเรื่องนี้	4.85	.35	มากที่สุด
3. ยังไม่มีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องนี้	4.56	.58	มากที่สุด
4. ยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทาง CD หรือ VCD	4.33	.75	มาก
5. ยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทางวิทยุ	4.39	.76	มาก
6. ยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทางรายการ TV	4.62	.67	มากที่สุด
7. ยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทางอินเทอร์เน็ต	4.27	.89	มาก
8. ยังไม่มีการจัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องนี้	4.04	.74	มาก
9. ยังขาดการศึกษาวิจัยเรื่องนี้อย่างจริงจัง	4.60	.67	มากที่สุด
10. ผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้จากสื่อต่างๆ	3.81	.93	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
11. ผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยไม่มีเวลาไปเข้าอบรมเรื่องนี้	4.47	.77	มาก
เฉลี่ย	4.41	.29	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าระดับปัญหาการรับความรู้เรื่องสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงาน กศน. ในระดับอำเภอและตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กศน. จังหวัดและกศน. อำเภอโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่าชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ยังไม่หนังสือหรือเอกสารเผยแพร่ความรู้ในเรื่องนี้ รองลงมาคือยังขาดผู้ให้ความรู้ในเรื่องนี้อย่างจริงจัง และยังมีขาดการศึกษาวิจัยเรื่องนี้อย่างจริงจัง ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ขอบเขตเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ผู้บริหาร กศน. จังหวัดและกศน. อำเภอต้องการให้ผู้ปฏิบัติงาน กศน. ในระดับอำเภอและตำบลได้รับความรู้

ขอบเขตเนื้อหาความรู้ที่ต้องการให้ผู้ปฏิบัติงานได้เรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ความหมายของสังคมแห่งการเรียนรู้	4.04	.74	มาก
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสังคมแห่งการเรียนรู้กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.12	.64	มาก
3. ความสำคัญของสังคมแห่งการเรียนรู้	4.06	.71	มาก
4. เหตุผลที่ต้องพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	4.16	.84	มาก
5. ลักษณะของสังคมแห่งการเรียนรู้	4.02	.61	มาก
6. ขนาดของสังคมที่จะสร้างเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ได้	3.96	.66	มาก
7. หลักการของสังคมแห่งการเรียนรู้	4.08	.85	มาก
8. นโยบายหรือกฎหมายหรือแผนพัฒนาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสังคมแห่งการเรียนรู้	3.83	.69	มาก
9. ขั้นตอนในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.00	.74	มาก
10. วิธีการเริ่มต้นสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.22	.80	มาก
11. การรักษาสังคมแห่งการเรียนรู้ให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง	4.04	.76	มาก
12. การขยายสังคมแห่งการเรียนรู้ไปสู่สังคมอื่นๆ	4.08	.94	มาก
13. ผู้รับผิดชอบในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	3.95	1.11	มาก
14. บทบาทของผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.18	.66	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ขอบเขตเนื้อหาความรู้ที่ต้องการให้ผู้ปฏิบัติงานได้เรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
15. บทบาทขององค์กรต่างๆในท้องถิ่นต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	3.97	.75	มาก
16. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อสังคมแห่งการเรียนรู้	4.20	.98	มาก
17. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายต่อสังคมแห่งการเรียนรู้	4.16	.79	มาก
เฉลี่ย	4.06	.10	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าขอบเขตเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงาน กศน. ในระดับอำเภอและตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กศน. ในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่วิธีการเริ่มต้นสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ รองลงมาคือเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อสังคมแห่งการเรียนรู้ และบทบาทของผู้ปฏิบัติงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามลำดับ

ตารางที่ 13 วิธีการให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน กศน. ในระดับอำเภอและตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร กศน. จังหวัดและ กศน. อำเภอ

วิธีการให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. บรรยายโดยวิทยากร	4.01	.91	มาก
2. ฝึกอบรม	4.17	1.05	มาก
3. รายการวิทยุ	3.19	1.04	ปานกลาง
4. รายการโทรทัศน์	3.48	.96	มาก
5. จัดทำเป็นหนังสือ	3.62	1.15	มาก
6. จัดทำเป็นแผ่นพับ/ใบปลิว	3.46	1.07	ปานกลาง
7. จัดทำเป็น CD/VCD	3.75	1.01	มาก
8. เผยแพร่ความรู้ทางอินเทอร์เน็ต	3.98	.49	มาก
9. ชุดฝึกอบรมทางไกล (พบวิทยากรเพื่อชี้แจงและศึกษาจากสื่อในชุดฝึกอบรม)	3.90	.59	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.73	.31	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่าวิธีการให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน กศน. ระดับอำเภอและระดับตำบล ตามความเห็นของผู้บริหาร กศน. จังหวัดและ กศน. อำเภอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่าข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่วิธีการให้ความรู้โดยการฝึกอบรม รองลงมาคือการบรรยายโดยวิทยากร และเผยแพร่ความรู้ทางอินเทอร์เน็ตตามลำดับ

ตารางที่ 14 ความสำคัญของสังคมแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของนักวิชาการกศน.จังหวัด

ความสำคัญของสังคมแห่งการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.การพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็น	4.43	.71	มาก
2.ผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาในระบบควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้	4.43	.75	มาก
3.บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษาในระบบควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้	4.75	.48	มากที่สุด
4.บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษาในระบบควรช่วยพัฒนาชุมชนที่ตนดูแลให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	4.70	.50	มากที่สุด
5.บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษาในระบบควรสามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องสังคมแห่งการเรียนรู้ได้	4.68	.46	มากที่สุด
6.บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษาในระบบควรส่งเสริมให้ประชาชนช่วยพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้	4.52	.71	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.59	.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 14 พบว่านักวิชาการ กศน.จังหวัดเห็นว่าสังคมแห่งการเรียนรู้มีความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือบุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษาในระบบควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ รองลงมาคือบุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษาในระบบควรช่วยพัฒนาชุมชนที่ตนดูแลให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษาในระบบควรสามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องสังคมแห่งการเรียนรู้ได้ ตามลำดับ

ตารางที่ 15 การเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ของนักวิชาการกศน.จังหวัด

การได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
เคยได้รับความรู้	28	58.3
ไม่เคยได้รับความรู้	20	41.6

จากตารางที่ 15 พบว่านักวิชาการ กศน.จังหวัดส่วนใหญ่(ร้อยละ 58.3) เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้

ตารางที่ 16 วิธีการที่นักวิชาการ กศน.จังหวัดเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้

วิธีการที่เคยได้รับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
การอบรม	9	32.14
หนังสือ	14	50.0
แผ่นปลิว/แผ่นพับ	8	28.57
อินเทอร์เน็ต	21	75.0
วิทยุ	2	7.14
โทรทัศน์	15	53.5
CD/VCD	2	7.14

จากตารางที่ 16 พบว่านักวิชาการนักวิชาการ กศน.จังหวัดส่วนใหญ่(ร้อยละ 75.0) ระบุว่าวิธีการที่ตนเองได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้คือจากอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือจากการดูโทรทัศน์ และจากการอ่านหนังสือตามลำดับ

ตารางที่ 17 ความต้องการรับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบลตามความคิดเห็นของนักวิชาการ กศน.จังหวัด

ความต้องการความรู้เพิ่มเติม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ความต้องการรับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้เพิ่มเติม	4.54	.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 พบว่านักวิชาการ กศน.จังหวัดเห็นว่าผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบล ต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้เพิ่มเติมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.54)

ตารางที่ 18 ปัญหาการได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงานกศน.ระดับอำเภอและตำบลตามความคิดเห็นของนักวิชาการ กศน.จังหวัด

ลักษณะของปัญหา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ยังขาดผู้ให้ความรู้ในเรื่องนี้อย่างจริงจัง	4.52	.64	มากที่สุด
2. ยังไม่มีหนังสือหรือเอกสารเผยแพร่ความรู้ในเรื่องนี้	4.56	.35	มากที่สุด
3. ยังไม่มีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องนี้	4.56	.58	มากที่สุด
4. ยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทาง CD หรือ VCD	4.41	.75	มาก
5. ยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทางวิทยุ	3.12	.76	ปานกลาง
6. ยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทางรายการ TV	4.06	.67	มาก
7. ยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทางอินเทอร์เน็ต	3.10	.89	ปานกลาง
8. ยังไม่มีการจัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องนี้	3.29	.74	ปานกลาง

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
9. ยิ่งขาดการศึกษาวิจัยเรื่องนี้อย่างจริงจัง	3.35	.67	ปานกลาง
10. ผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้จากสื่อต่างๆ	3.45	.93	ปานกลาง
11. ผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยไม่มีเวลา ไปเข้าอบรมเรื่องนี้	3.70	.77	ปานกลาง
เฉลี่ย	3.83	.60	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่าปัญหาการรับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงานกศน.ระดับอำเภอและตำบล ตามความคิดเห็นของนักวิชาการ กศน.จังหวัดโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ปัญหาเกี่ยวกับยังไม่มียังไม่มีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องนี้ รองลงมาคือยังขาดผู้ให้ความรู้ในเรื่องนี้อย่างจริงจัง และยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทาง CD หรือ VCD ตามลำดับ

ตารางที่ 19 ขอบเขตเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ที่นักวิชาการกศน.จังหวัดต้องการให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความรู้

ขอบเขตเนื้อหาความรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ความหมายของสังคมแห่งการเรียนรู้	3.89	.83	มาก
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสังคมแห่งการเรียนรู้กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.75	.83	มาก
3. ความสำคัญของสังคมแห่งการเรียนรู้	3.83	.85	มาก
4. เหตุผลที่ต้องพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	3.75	.81	มาก
5. ลักษณะของสังคมแห่งการเรียนรู้	3.77	.80	มาก
6. ขนาดของสังคมที่จะสร้างเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ได้	3.81	.76	มาก
7. หลักการของสังคมแห่งการเรียนรู้	3.81	1.07	มาก
8. นโยบายหรือกฎหมายหรือแผนพัฒนาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสังคม แห่งการเรียนรู้	3.70	.89	มาก
9. ขั้นตอนในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	3.91	.61	มาก
10. วิธีการเริ่มต้นสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.56	.91	มากที่สุด
11.การรักษาสังคมแห่งการเรียนรู้ให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง	3.95	.86	มาก
12.การขยายสังคมแห่งการเรียนรู้ไปสู่สังคมอื่นๆ	4.02	.84	มาก
13. ผู้รับผิดชอบในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	3.93	.78	มาก

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ขอบเขตเนื้อหาความรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
14. บทบาทของผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	3.89	.66	มาก
15. บทบาทขององค์กรต่างๆในท้องถิ่นต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.03	.75	มาก
16. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อสังคมแห่งการเรียนรู้	3.91	.98	มาก
17. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายต่อสังคมแห่งการเรียนรู้	4.02	.79	มาก
เฉลี่ย	3.89	.22	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่าขอบเขตเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของนักวิชาการ กศน.จังหวัดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่วิธีการเริ่มต้นสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ รองลงมาคือเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรต่างๆในท้องถิ่นต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายต่อสังคมแห่งการเรียนรู้ตามลำดับ

ตารางที่ 20 วิธีการให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบลตามความคิดเห็นของนักวิชาการ กศน.จังหวัด

วิธีการให้ความรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. บรรยายโดยวิทยากร	3.64	.91	มาก
2. ฝึกอบรม	3.72	1.05	มาก
3. รายการวิทยุ	3.41	1.04	ปานกลาง
4. รายการโทรทัศน์	3.68	.96	ปานกลาง
5. จัดทำเป็นหนังสือ	3.91	1.15	มาก
6. จัดทำเป็นแผ่นพับ/ใบปลิว	3.64	1.07	มาก
7. จัดทำเป็น CD/VCD	3.72	1.01	มาก
8. เผยแพร่ความรู้ทางอินเทอร์เน็ต	4.16	.49	มาก
9. ชุดฝึกอบรมทางไกล (พบวิทยากรเพื่อชี้แจงและศึกษาจากสื่อในชุดฝึกอบรม)	3.97	.59	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.76	.22	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่าวิธีการให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบลตามความคิดเห็นของนักวิชาการ กศน.จังหวัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ย

สูงสุดได้แก่การเผยแพร่ความรู้บนอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือเรียนโดยใช้ชุดฝึกอบรบทางไกล(พบวิทยากรเพื่อชี้แจงและศึกษาจากสื่อในชุดฝึกอบรบ)และโดยการจัดทำเป็นหนังสือตามลำดับ

ตารางที่ 21 ความสำคัญของสังคมแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบล

ความสำคัญของสังคมแห่งการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็น	4.19	.83	มาก
2. ผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้	4.16	.94	มาก
3. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้	4.11	.87	มาก
4. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษาควรช่วยพัฒนาชุมชนที่ตนดูแลให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	4.04	.85	มาก
5.บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษาควรสามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องสังคมแห่งการเรียนรู้ได้	3.98	.95	มาก
6. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษาควรส่งเสริมให้ประชาชนช่วยพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้	4.01	.97	มาก
เฉลี่ย	4.08	.12	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่าผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบลเห็นว่าสังคมแห่งการเรียนรู้มีความสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่การพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็น รองลงมาคือผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานการศึกษาควรส่งเสริมให้ประชาชนช่วยพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้ตามลำดับ

ตารางที่ 22 การเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน กศน. ระดับอำเภอและตำบล

การเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
เคยได้รับความรู้	198	75.0
ไม่เคยได้รับความรู้	66	25.0

จากตารางที่ 22 พบว่าผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบลส่วนใหญ่(ร้อยละ 75.0) เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้

ตารางที่ 23 วิธีการที่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบล

วิธีการที่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
การอบรม	134	54.9
หนังสือ	92	37.3
แผ่นปลิว/แผ่นพับ	57	23.4
อินเทอร์เน็ต	116	47.5
วิทยุ	27	11.1
โทรทัศน์	44	18.0
CD/VCD	15	6.1

จากตารางที่ 23 พบว่าผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบลส่วนใหญ่เห็นว่าเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้จากการอบรม(ร้อยละ 54.9) รองลงมาคือจากอินเทอร์เน็ต และจากการอ่านหนังสือตามลำดับ

ตารางที่ 24 ความต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้เพิ่มเติมตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบล

ความต้องการความรู้ได้รับความรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ความต้องการรับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้เพิ่มเติม	3.78	1.07	มาก

จากตารางที่ 24 พบว่าเห็นว่าผู้ปฏิบัติงานกศน.ระดับอำเภอและตำบลต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก($\bar{X} = 3.78$)

ตารางที่ 25 ปัญหาการได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน
กศน.ระดับอำเภอและตำบล

ลักษณะของปัญหา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ยังขาดผู้ให้ความรู้ในเรื่องนี้อย่างจริงจัง	3.92	1.04	มาก
2. ยังไม่มีหนังสือหรือเอกสารเผยแพร่ความรู้ในเรื่องนี้	3.59	1.01	มาก
3. ยังไม่มีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องนี้	3.63	1.10	มาก
4. ยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทาง CD หรือ VCD	3.35	1.08	ปานกลาง
5. ยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทางวิทยุ	3.26	1.0	ปานกลาง
6. ยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทางรายการ TV	3.42	1.0	ปานกลาง
7. ยังไม่มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องนี้ทางอินเทอร์เน็ต	3.26	.97	ปานกลาง
8. ยังไม่มีการจัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องนี้	3.65	1.08	มาก
9. ยังขาดการศึกษาวิจัยเรื่องนี้อย่างจริงจัง	3.62	1.04	มาก
10. ผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้จากสื่อต่างๆ	3.14	.93	ปานกลาง
11. ผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยไม่มี เวลาไปเข้าอบรมเรื่องนี้	3.76	1.10	มาก
เฉลี่ย	3.53	.21	มาก

จากตารางที่ 25 พบว่าปัญหาการได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงาน
กศน.ระดับอำเภอและตำบลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับ
ตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ยังขาดผู้ให้ความรู้ในเรื่องนี้อย่าง
จริงจัง รองลงมาคือผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยไม่มีเวลาไปเข้าอบรม
เรื่องนี้ และยังไม่มีการจัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องนี้ ตามลำดับ

ตารางที่ 26 ขอบเขตเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอ และตำบลต้องการเรียนรู้

ขอบเขตเนื้อหาที่ต้องการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ความหมายของสังคมแห่งการเรียนรู้	3.43	.99	มาก
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสังคมแห่งการเรียนรู้กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.64	.96	มาก
3. ความสำคัญของสังคมแห่งการเรียนรู้	3.65	.92	มาก
4. เหตุผลที่ต้องพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	3.74	.91	มาก
5. ลักษณะของสังคมแห่งการเรียนรู้	3.59	.86	มาก
6. ขนาดของสังคมที่จะสร้างเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ได้	3.64	.89	มาก
7. หลักการของสังคมแห่งการเรียนรู้	3.62	.95	มาก
8. นโยบายหรือกฎหมายหรือแผนพัฒนาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสังคมแห่งการเรียนรู้	3.53	1.09	มาก
9. ขั้นตอนในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	3.64	.96	มาก
10. วิธีการเริ่มต้นสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	3.60	1.08	มาก
11. การรักษาสังคมแห่งการเรียนรู้ให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง	3.67	.96	มาก
12. การขยายสังคมแห่งการเรียนรู้ไปสู่สังคมอื่นๆ	3.63	.94	มาก
13. ผู้รับผิดชอบในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	3.61	.93	มาก
14. บทบาทของผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	3.66	.94	มาก
15. บทบาทขององค์กรต่างๆในท้องถิ่นต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	3.65	.87	มาก
16. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อสังคมแห่งการเรียนรู้	3.73	.87	มาก
17. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายต่อสังคมแห่งการเรียนรู้	3.72	.88	มาก

เฉลี่ย	3.63	.07	มาก
--------	------	-----	-----

จากตารางที่ 26 พบว่าขอบเขตเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ที่จำเป็นที่ผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบลต้องการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่เหตุผลที่ต้องพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ รองลงมาคือการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อสังคมแห่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายต่อสังคมแห่งการเรียนรู้

ตารางที่ 27 วิธีการให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบล

วิธีการให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. บรรยายโดยวิทยากร	3.65	.91	มาก
2. ฝึกอบรบ	3.76	1.03	มาก
3. รายการวิทยุ	3.18	1.01	ปานกลาง
4. รายการโทรทัศน์	3.45	1.12	มาก
5. จัดทำเป็นหนังสือ	3.82	.81	มาก
6. จัดทำเป็นแผ่นพับ/ใบปลิว	3.48	1.03	ปานกลาง
7. จัดทำเป็น CD/VCD	3.57	1.10	มาก
8. เผยแพร่ความรู้ทางอินเทอร์เน็ต	3.85	.50	มาก
9. ชุดฝึกอบรบทางไกล (พบวิทยากรเพื่อชี้แจงและศึกษาจากสื่อในชุดฝึกอบรบ)	3.77	1.0	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.62	.21	มาก

จากตารางที่ 27 พบว่าวิธีการให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่การเผยแพร่ความรู้บนอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือจัดทำเป็นหนังสือ และชุดฝึกอบรบทางไกล (พบวิทยากรเพื่อชี้แจงและศึกษาจากสื่อในชุดฝึกอบรบ) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

3.1 ผลการสร้างชุดฝึกอบรมทางไกล

ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้พัฒนาขึ้นมาจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาวิจัยภาคสนามตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรับความรู้เรื่องสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยระดับอำเภอและระดับตำบลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสำนักงาน กศน.จังหวัดและอำเภอ นักวิชาการ กศน.จังหวัด และผู้ปฏิบัติงาน กศน.ในระดับอำเภอและตำบล แล้วนำมาสังเคราะห์สร้างเป็นชุดฝึกอบรมทางไกล หลังจากนั้นได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการศึกษาทางไกล 10 ท่าน ร่วมสัมมนาและให้ข้อเสนอแนะ ผลปรากฏว่าผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นชอบและมีข้อเสนอแนะในด้านการจัดทำเนื้อหา ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงชุดฝึกอบรม ผลปรากฏว่าชุดฝึกอบรมทางไกลที่ได้รับการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วมีองค์ประกอบดังนี้

- (1) คำแนะนำในการใช้ชุดฝึกอบรม
- (2) สื่อสิ่งพิมพ์ซึ่งมีเนื้อหา 3 หน่วยคือ
 - หน่วยที่ 1 สังคมแห่งการเรียนรู้และความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - หน่วยที่ 2 หลักการและกระบวนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
 - หน่วยที่ 3 การพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
 ตอนท้ายของแต่ละหน่วยมีแบบฝึกหัด
- (3) สื่อวีดิทัศน์ นำเสนอกรณีตัวอย่างของสังคมแห่งการเรียนรู้ในระดับตำบลของไทย เพื่อเป็นการเสริมความรู้หลังจากศึกษาสื่อสิ่งพิมพ์
- (4) แบบประเมินก่อนและหลังฝึกอบรม เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบเพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ก่อนและหลังฝึกอบรม

3.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมทางไกล

ชุดฝึกอบรมทางไกลที่สร้างขึ้นผู้วิจัยได้นำไปหาประสิทธิภาพ โดยการหาประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (ทดลองกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน กศน.ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจริง 3 คน) และหาประสิทธิภาพแบบกลุ่ม(ทดลองกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน กศน.ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจริง 6 คน) ได้ผลดังนี้

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพแบบเดี่ยว(จำนวน 3 คน)

ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 28 และ 29

ตารางที่ 28 คะแนนกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรมของชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ชั้นทดลองแบบเดี่ยว (n=3)

กิจกรรม	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	\bar{x}	ร้อยละ
หน่วยที่ 1	6	12	4.0	66.67
หน่วยที่ 2	8	15	5.0	62.50
หน่วยที่ 3	6	15	5.0	83.33
รวม 3 ชุด	20	42	14.00	70.00

จากตารางที่ 28 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ทั้ง 3 หน่วยมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 14.00 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70.00

หลังจากการทดลองเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรม และคะแนนสอบหลังการฝึกอบรมมาหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 แสดงการทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องสังคมแห่งการเรียนรู้ตามเกณฑ์(E1/E2) 80/80 แบบเดี่ยว (n=3)

คะแนน	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	\bar{x}	ร้อยละ
กิจกรรมระหว่าง อบรม	3	20	42	14.00	70.00
สอบหลังการ ฝึกอบรม	3	12	28	9.33	77.77
ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลเท่ากับ 70.00/77.77					

จากตารางที่ 29 พบว่าการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวของชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 70.00/77.77

3.2.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลแบบกลุ่ม ดังได้แสดง

รายละเอียดในตารางที่ 30 และตารางที่ 31

ตารางที่ 30 คะแนนเฉลี่ยกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรมของชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้แบบกลุ่ม (n=6)

กิจกรรม	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	\bar{x}	ร้อยละ
หน่วยที่ 1	6	26	4.33	72.22
หน่วยที่ 2	8	39	6.50	81.25
หน่วยที่ 3	6	33	5.50	91.69
รวม 3 ชุด	20	98	16.33	81.67

จากตาราง 30 พบว่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ทั้ง 3 หน่วย มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 16.33 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.67

หลังจากการทดลองเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรม และคะแนนสอบหลังการฝึกอบรมมาหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 แสดงการทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลตามเกณฑ์(E1/E2) 80/80 แบบกลุ่ม (n=9)

คะแนน	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	\bar{x}	ร้อยละ
ปฏิบัติกิจกรรม	6	20	98	16.33	81.67
สอบหลังการฝึกอบรม	6	12	59	9.83	81.94
ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลเท่ากับ 81.65/81.94					

จากตารางที่ 31 พบว่าการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มของชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.67/81.94

ตอนที่ 4 ผลการทดลองใช้และประเมินชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สำหรับผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปรากฏดัง ตารางที่ 32-34

4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลภาคสนาม ผลการวิเคราะห์ที่ได้ แสดง รายละเอียดในตารางที่ 32 และตารางที่ 33

ตารางที่ 32 คะแนนเฉลี่ยกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรมของชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้แบบภาคสนาม (n=50)

กิจกรรม	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	\bar{x}	ร้อยละ
หน่วยที่ 1	6	252	5.04	84.00
หน่วยที่ 2	8	319	6.38	79.75
หน่วยที่ 3	6	249	4.98	83.00
รวม 3 ชุด	20	820	16.40	82.00

จากตารางที่ 32 พบว่าคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรมจากชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แบบภาคสนามมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.40 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน

หลังจากการทดลองเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรม และคะแนนสอบหลังการฝึกอบรมมาหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33 แสดงการทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลตามเกณฑ์(E1/E2) 80/80 แบบภาคสนาม (n=50)

คะแนน	จำนวนครู	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	\bar{x}	ร้อยละ
กิจกรรมระหว่าง อบรม	50	20	820	16.40	82.00
สอบหลังการ ฝึกอบรม	50	12	493	9.86	82.17
ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลเท่ากับ 82.00/82.17					

จากตาราง 33 พบว่าการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนามชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.00/82.17

4.2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรม

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ จากการศึกษาทดสอบความรู้ของผู้เข้าอบรมจำนวน 50 คน ก่อนและหลังฝึกอบรมโดยการทดสอบค่า t มีรายละเอียดดังตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ความก้าวหน้าทางการฝึกอบรมของผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องสังคมแห่งการเรียนรู้ ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนามโดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม (n = 50)

คะแนนการสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนการฝึกอบรม	50	5.81	1.23	15.75	0.000*
หลังการฝึกอบรม	50	9.83	1.02		

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 34 พบว่าผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรมเท่ากับ 5.81 คะแนน และ 9.83 คะแนน ตามลำดับและเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า คะแนนสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจ

การประเมินความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยระดับอำเภอและตำบลที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ทั้งในด้านสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อวีดิทัศน์แสดงดังตารางที่ 35 ถึงตารางที่ 36

ตารางที่ 35 ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน กศน.ระดับอำเภอและตำบลที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ประเด็นการวัดความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา			
1. เนื้อหาทั้งหมดทำให้เข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้	4.56	.61	มากที่สุด
2. เนื้อหาทั้งหมดทำให้เข้าใจขั้นตอนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.50	0.54	มากที่สุด

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ประเด็นการวัดความพึงพอใจ	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
3. สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของท่านได้	3.94	1.06	มาก
4. เนื้อหามีประโยชน์ต่องานของท่าน	4.06	0.82	มาก
5. เนื้อหาชัดเจนเข้าใจง่าย	3.90	1.05	มาก
6. ช่วยเพิ่มพูนความรู้แก่ท่านได้เป็นอย่างดี	4.60	0.53	มากที่สุด
7. ความยาวเหมาะสมกับเวลาที่อ่าน	3.58	1.20	มาก
8. เนื้อหามีความน่าสนใจ	4.50	0.65	มากที่สุด
9. ปริมาณเนื้อหาไม่มากเกินไป	4.42	0.57	มาก
เฉลี่ย	4.22	.36	มาก
<u>ด้านการนำเสนอ</u>			
10. มีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่อง	3.94	1.11	มาก
11. มีตัวอย่างประกอบสังคมแห่งการเรียนรู้แต่ละประเทศทำให้เข้าใจง่าย	4.58	0.61	มากที่สุด
12. มีตัวอย่างประกอบสังคมแห่งการเรียนรู้ในประเทศไทยทำให้เข้าใจง่าย	4.40	0.53	มาก
13. ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนไม่คลุมเครือ	3.86	1.07	มาก
14. ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย	3.78	0.95	มาก
เฉลี่ย	4.11	0.35	มาก
<u>กิจกรรมท้ายเรื่อง</u>			
15..สอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา	3.90	1.05	มาก
16. ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.54	0.54	มากที่สุด
17. มีความท้าทายน่าสนใจ	3.64	1.19	มาก
18. กิจกรรมไม่ยากเกินไป	4.48	0.65	มาก
เฉลี่ย	4.14	0.44	มาก
เฉลี่ยรวม	4.16	0.38	มาก

จากตารางที่ 35 พบว่าความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานกศน.ระดับอำเภอ และตำบลที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์เรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) สำหรับด้านเนื้อหาความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ช่วยเพิ่มพูนความรู้แก่ท่านได้เป็นอย่างดี รองลงมาคือเนื้อหาทั้งหมดทำให้เข้าใจ รายละเอียดเกี่ยวกับสังคมแห่งการเรียนรู้และเนื้อหาทั้งหมดทำให้เข้าใจขั้นตอนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามลำดับ

ความพึงพอใจที่มีต่อด้านการนำเสนอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่มีตัวอย่างประกอบสังคมแห่งการเรียนรู้แต่ละประเทศทำให้เข้าใจง่าย รองลงมาคือมีตัวอย่างประกอบสังคมแห่งการเรียนรู้ในประเทศไทยทำให้เข้าใจง่าย และมีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่องตามลำดับ

ด้านกิจกรรมท้ายเรื่องมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น รองลงมาคือกิจกรรมไม่ยากเกินไป และสอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษาตามลำดับ

ตารางที่ 36 ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ เรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ประเด็นการวัดความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1 เนื้อหาใน VCD มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในเอกสาร	4.48	0.55	มาก
2 เนื้อหาใน VCD ช่วยเสริมความเข้าใจการอ่านเอกสารมากยิ่งขึ้น	4.50	0.57	มากที่สุด
3 เนื้อหาใน VCD ช่วยให้เข้าใจการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.00	1.01	มาก
4 เมื่อชมเนื้อหาจาก VCD แล้วทำให้ท่านนำไปสู่การปฏิบัติได้	3.98	0.94	มาก
5 วิธีการนำเสนอเรื่องราวใน VCD น่าสนใจ	4.00	1.09	มาก
6 วิธีการนำเสนอจูงใจให้ติดตามชมจนจบรายการ	4.44	0.73	มาก
7 ความยาวของ VCD มีความเหมาะสม	3.58	1.20	มาก
8 เสียงสนทนาใน VCD มีความชัดเจน	4.48	0.56	มาก
9 เสียงการบรรยายประกอบใน VCD มีความชัดเจน	4.42	0.57	มาก

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ประเด็นการวัดความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
10.ภาพมีความชัดเจน	4.06	1.08	มาก
11.แสงใน VCD ช่วยให้ภาพชัดเจน	4.48	0.50	มาก
12 ในภาพรวมท่านเห็นว่า VCD มีประโยชน์	3.98	0.65	มาก
เฉลี่ย	4.20	0.30	มาก

จากตารางที่ 36 พบว่าความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีต่อวิทัศน์เรื่องการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่เนื้อหาใน VCD ช่วยเสริมความเข้าใจการอ่านเอกสารมากยิ่งขึ้น รองลงมาคือเนื้อหาใน VCD มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในเอกสาร และแสงใน VCD ช่วยให้ภาพชัดเจนตามลำดับ

